

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobce:

ČERNĚVESKÝ HÁJ s.r.o., IČO 26097796
sídlem Radniční 1, České Budějovice

proti
žalovanému:

Ministerstvo zemědělství
sídlem Těšnov 17, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 9. 2024, č. j. MZE-23194/2024-14141,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu a dosavadní průběh správního řízení

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „SZIF“) ze dne 21. 12. 2023, č. j. SZIF/2023/0828307. Tímto rozhodnutím SZIF snížil žalobci přímou podporu pro rok 2023 o 971 140,28 Kč z důvodu, že žalobce nedoložil právní důvod užívání zemědělských pozemků o výměře 566,59 ha.

II.

Obsah žaloby

2. Žalobce namítá, že jako právní důvod užívání pozemků řádně doložil písemnou dohodou o nájmu ze dne 20. 3. 2011 uzavřenou mezi ním a tehdejšími manželi J. J. a Ing. M. J., kteří byli spoluvlastníky dotčených nemovitostí ve společném jmění manželů. Tato dohoda podle žalobce výslovně upravuje způsob užívání pozemků a zakládá mu právo nejen pozemky užívat, ale i je dále podnajmout třetím osobám.
3. Žalobce dále uvádí, že pozemky jsou dosud součástí nevypořádaného společného jmění manželů, které je předmětem řízení vedeného u Okresního soudu ve Strakonici pod sp. zn. 7 C 252/2021. V této souvislosti namítá, že jednostranné právní jednání spoluvlastnice Ing. M. J., směřující k odvolání souhlasu s užíváním pozemků, je právně neúčinné, neboť k takovému jednání nebyl dán souhlas druhého spoluvlastníka – pana J. J. Žalobce tvrdí, že změna nebo zrušení dohody o užívání společné věci je možná pouze dohodou všech spoluvlastníků nebo rozhodnutím soudu, což žalovaný dovodil z rozsudků Nejvyššího soudu ze dne 19. 2. 2008, sp. zn. 22 Cdo 626/2007, a ze dne 25. 1. 2017, 22 Cdo 2792/2016.
4. Vzhledem k tomu, že k žádné takové změně nedošlo, považuje žalobce rozhodnutí správních orgánů za nezákonné a navrhl soudu napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného k podané žalobě

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žaloba není důvodná, neboť se míjí s předmětem řízení o poskytnutí dotace a s obsahem napadeného rozhodnutí. Podle žalovaného bylo rozhodnutí o snížení podpory založeno na údajích z evidence využití zemědělské půdy (LPIS), vedené dle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství. V rámci této evidence bylo oznámením SZIF konstatováno, že žalobce neprokázal platný právní důvod užívání pozemků, neboť dohoda ze dne 20. 3. 2011 nebyla shledána platnou.
6. Žalobce proti tomuto oznámení podal námitky, které byly rozhodnutím Ministerstva zemědělství ze dne 6. 2. 2023 zamítnuty. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 20. 2. 2023. Žalovaný zdůraznil, že otázky týkající se správnosti údajů v LPIS byly předmětem samostatného správního řízení, které bylo pravomocně ukončeno a nebylo soudně přezkoumáno. V nynějším řízení o poskytnutí dotace proto nelze tyto otázky znovu

otevírat. Oznámení o změnách v LPIS je podle žalovaného samostatným rozhodnutím, které tvoří podklad pro rozhodnutí o dotaci, a je tzv. řetězcím rozhodnutím, které je samostatně soudně přezkoumatelné. V souvislosti s tím žalovaný odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2007, č. j., 4 As 37/2005-83, a ze dne 10. 2. 2010, č. j. 6 As 43/2008-472, a na rozsudek zdejšího soudu ze dne 17. 6. 2020, č. j. 6 A 149/2016-59.

7. Žalovaný uzavřel, že žalobní námitky směřují do jiného řízení a nejsou v tomto řízení relevantní. Navrhl proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

8. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
9. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem souhlasili, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Veškeré podklady a listiny, z nichž soud vycházel a jichž se dovolávaly i procesní strany ve svých podáních, jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Zároveň nebylo navrženo provedení důkazních prostředků, které by nebyly součástí správního spisu předloženého žalovaným.
10. Žaloba není důvodná.
11. Napadené rozhodnutí vycházelo z platné evidence půdy, která byla upravena na základě řízení vedených u SZIF pod sp. zn. 212/EPU/2/0050987, sp. zn. 22/217/EPU/2/0051489, sp. zn. 22/218/EPU/2/0051589, sp. zn. 22/223/EPU/2/0051258 a sp. zn. 23/212/EPU/1/0063735, na jejímž základě SZIF pokrátíl předmětné dotace. Žalobcova argumentace přitom směřuje výlučně do důvodů úpravy evidence půdy, která ovšem byla předmětem jiného než v této věci posuzovaného správního řízení – žalobce konkrétně namítá, že dohoda uzavřená mezi manželi J. J. a Ing. M. J. je platná, tudíž z ní SZIF a žalovaný měli vycházet. Ve shora uvedených řízeních přitom byla předmětná dohoda SZIF shledána neplatnou, protože přistoupil k úpravě evidence půdy, ze které následně SZIF a žalovaný vycházeli v tomto řízení. Soud otázku platnosti předmětné dohody posoudil jako předběžnou otázku, o které již bylo pravomocně rozhodnuto, a proto dle § 52 odst. 2 věta druhá s. ř. s. vycházel ze závěrů shora uvedených řízení ohledně aktualizace evidence půdy.
12. V uvedených řízeních SZIF uvážil, že dohoda uzavřená 20. 3. 2011 mezi J. J. a Ing. M. J. je velice stručná, v zásadě se omezuje pouze na vymezení, že pozemky náležející do společného jmění dotyčných manželů se pronajímají žalobci, který byl zároveň zmocněn k jejich dalšímu podnájmu osobám pro účely zemědělského užívání. Dohoda tudíž v zásadě zmocnila žalobce k plné dispozici uvedenými pozemky – pronajímatelům tak zbylo holé vlastnictví včetně práva na nájemné, které ovšem nebylo dohodou blíže specifikováno. Nelze přehlédnout, že z předmětné dohody benefituje žalobce, jehož jednatelem je spoluvlastník předmětných pozemků J. J. Při analogické aplikaci závěrů Ústavního soudu vyslovených v nálezu ze dne 21. 10. 2008, sp. zn. IV. ÚS 1735/07, by ovšem jednostranně zaměřené využití spoluvlastnictví vedlo k porušení vlastnických práv Ing. M. J. dle čl. 11 Listiny

základních práv a svobod. Ing. M. J. se proto mohla domáhat vyslovení neplatnosti předmětné dohody. Jakmile tak učinila, a oznámila SZIF, že nesouhlasí s dalším hospodařením žalobce na jí spoluvlastněných pozemcích, vznikl oprávněný rozpor ohledně právního titulu žalobce k nakládání s předmětnými pozemky, na jejichž základě SZIF v uvedených řízeních uzavřel, že žalobce v případě daných pozemků nedisponuje právním důvodem jejich užívání.

13. Soud dodává, že SZIF mohl existenci, popř. platnost uvedené dohody posoudit sám jako předběžnou otázku, nebyl nucen vyčkávat na případný závěr soudu v hypotetickém řízení dle § 1139 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (takovým rozhodnutím by byl vázán dle § 57 odst. 3 správního řádu, pokud by bylo vydáno).
14. Soud při úvaze o již rozhodnuté předběžné otázce neshledal žádný důvod pro odklon od závěrů vyslovených přezkoumatelným, racionálním a logicky soudržným způsobem v přechozích správních řízeních, zejména od závěru o neplatnosti dotyčné dohody. Měl-li žalobce pochybnosti o závěrech SZIF ve věci neplatnosti dohody, potažmo zákonnosti rozhodnutí vydaných ve shora uvedených řízeních o aktualizaci evidence půdy, měl v kontextu zásady *vigilantibus iura scripta sunt* soudně brojit přímo proti rozhodnutím vydaným v těchto řízeních, ne se domáhat přezkumu závěrů těchto rozhodnutí až v navazujících správních řízeních o dotacích. Jinými slovy, žalobní argumentace je mimoběžná ve vztahu k předmětu řízení, resp. k předmětu žalobou napadeného rozhodnutí.
15. Jelikož napadené rozhodnutí stojí na tom, že dotace byla snížena v důsledku nedoložení právního titulu užívání pozemků, o kterémžto titulu již bylo pravomocně rozhodnuto v jiných řízeních, nemohl soud při posouzení věci v mezích žalobních bodů shledat, že by napadené rozhodnutí bylo nezákonné.

V.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

16. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
17. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 25. července 2025

Milan Tauber v.r.
předseda senátu